

รูปแบบการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ*

The Model of Academic Administration of the Faculty of Nursing,

Rajabhat University

¹ณรงค์กร ชัยวงศ์, กระพัน ศรีงาน และ โกวิท วัชรินทรางกูร

¹Narongkorn Chaiwong, Krapan Sri-Ngan and Kovit Vajarintarangoon

¹คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

¹Faculty of Education, Buriram Rajabhat University, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: narongkorn.cha@bru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) สร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการฯ และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการฯ การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เครือข่ายคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ 8 แห่ง จำนวน 152 คน ได้มาโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซ์และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบสนทนากลุ่มและแบบประเมิน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏควรได้รับการพัฒนาเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านปัจจัยนำเข้า ตามลำดับ 2) รูปแบบการบริหารงานวิชาการ คณะพยาบาลศาสตร์ประกอบด้วย 2.1 ปัจจัยนำเข้า มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับคณะ (2) สมรรถนะอาจารย์ (3) คุณลักษณะแรกรับของนักศึกษา (4) ทรัพยากรทางการศึกษา/แหล่งฝึกปฏิบัติงาน และ (5) การบริหารจัดการองค์กร 2.2 ด้านกระบวนการ มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การบริหารหลักสูตร (2) การจัดการเรียนการสอน (3) การวัดและประเมินผล ซึ่งมีกลไกขับเคลื่อนประกอบด้วย วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA และการทำงานเป็นทีม 2.3 ผลผลิต มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) คุณลักษณะของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (2) คุณภาพบัณฑิต และ (3) ความพึงพอใจในระบบการบริหารงานวิชาการ 3) ผลการประเมินรูปแบบพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการ มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D = 0.57) ส่วนความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D = 0.57)

คำสำคัญ: รูปแบบ; การบริหารงานวิชาการ; คณะพยาบาลศาสตร์; มหาวิทยาลัยราชภัฏ

*Received October 11, 2020; Revised October 21, 2020; Accepted June 24, 2021

Abstract

The research article consisted of the following objectives: 1) to study the current conditions and needs of academic administration of the Faculty of Nursing, Rajabhat University; 2) to create a model of academic administration; and 3) to assess a model of academic administration. The study applied a mixed-method research. A sample group for the study consisted of the program committee, the networks of the Faculty of Nursing of Rajabhat University of 8 campuses, in a total of 152 persons. The size of a sample group was chosen by Krejcie & Morgan table. The research instruments for collecting data were questionnaire, focus group discussion form, and assessment form. The data were analyzed by statistics such as mean, standard deviation (S.D.) as well as content analysis.

From the study, the following results are found: 1) The current conditions of academic administration of the Faculty of Nursing, Rajabhat University has the operation overall at a moderate level. As for the needs of academic administration of the Faculty of Nursing, Rajabhat University, it is found that there should be a development in the following aspects from high to low: processes, outputs, and input factors, respectively. 2) A Model of academic administration of the Faculty of Nursing consists of 3 aspects: 2.1) The aspect of input factors including 1) the leadership of faculty administrators, 2) the competencies of lecturers, 3) the characteristics of students, 4) the educational resources and practice site, and 5) the administration of organization; 2.2) The aspect of processes including 1) program administration, 2) the teaching and learning management, 3) assessment and evaluation under the driven mechanism of PDCA approach and teamwork; and 2.3) The aspect of outputs including 1) the characteristics of learners under the framework of qualification standard, 2) the quality of graduates, and 3) the satisfaction in academic administration. 3) The assessment of a model found to have appropriate components of academic administration at a high level ($\bar{X} = 4.51$, S.D = 0.57). While the feasibility, propriety, and utility of a model are found to be at a high level ($\bar{X} = 4.32$, S.D = 0.57).

Keywords: Model; Academic Administration; Faculty of Nursing; Rajabhat University

บทนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นองค์กรทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน การวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู (Office of

the Council of State, 2004) แต่เนื่องด้วยประเทศไทยประสบปัญหาเรื่องกำลังคนด้านสุขภาพขาดแคลน โดยเฉพาะกำลังคนด้านการพยาบาล เนื่องจากพยาบาลเป็นสาขาวิชาชีพที่มีจำนวนมากที่สุด เมื่อเทียบกับวิชาชีพอื่น ๆ ในทีมสุขภาพ มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการให้บริการพยาบาลดูแลผู้ป่วยหรือประชาชนที่มีปัญหาสุขภาพ ซึ่งการจัดระบบสุขภาพที่ดีนั้นต้องมีอัตราากำลังของพยาบาลที่เพียงพอ มีการกระจายกำลังคนพยาบาลอย่างเท่าเทียมกันทุกภูมิภาคส่วน และมีสัดส่วนที่เหมาะสม จากข้อมูลของสภาการพยาบาล ที่ศึกษาการคาดประมาณความต้องการพยาบาลในระยะ 10 ปีข้างหน้า ด้วยวิธี health demand method พบว่า ประเทศไทยยังขาดแคลนพยาบาล อยู่ประมาณ 33,112 คน (Khunthar, 2014) มหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นจึงมีนโยบายผลิตพยาบาลให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชนท้องถิ่นเช่นกัน โดยเริ่มดำเนินการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2550 และจากข้อมูลสถาบันการศึกษาพยาบาลที่ได้รับการรับรองจากสภาการพยาบาล ปี พ.ศ. 2561 พบว่า มีมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 8 แห่ง ที่เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (Thailand Nursing and Midwifery Council, 2018) และมีอีกหลายสถาบันที่อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดตั้งหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งการผลิตบัณฑิตพยาบาลในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ถือเป็นความท้าทายโดยเฉพาะเรื่องคุณภาพของบัณฑิตพยาบาลที่ผลิตออกมา เพราะที่ผ่านมาคนส่วนใหญ่จะรับรู้และเชื่อมั่นในมาตรฐานของพยาบาลที่ผลิตจากมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีชื่อเสียง หรือวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น (MGR Online, 2018) ดังนั้น คณะพยาบาลศาสตร์ เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาระบบ การจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพสามารถเทียบเคียงกับสถาบันการศึกษาทางการพยาบาลอื่น ๆ ซึ่งการที่จะผลิตพยาบาลตามความคาดหวังของสังคมต้องอาศัยการพัฒนาและการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ (Peatchthaipong, 2012)

การบริหารวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้ดีขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเกิดประโยชน์สูงสุดกับนักศึกษา (Wong-Anutararoj, 2010) จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบว่า ขอบข่ายงานวิชาการ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล และจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารรายงานต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถาบันการศึกษาพยาบาลภาครัฐและเอกชน สามารถสรุปได้ 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ด้านผู้บริหาร: ผู้บริหารบางแห่งขาดกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและให้ความสำคัญเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตลอดจนพัฒนาอาจารย์น้อยเกินไป 2) ด้านอาจารย์ มีจำนวนไม่เพียงพอ มีงานต้องรับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาจัดทำแผนการสอนหรือผลิตผลงานทางวิชาการ สัดส่วนระหว่างอาจารย์นิเทศต่อจำนวนนักศึกษาไม่เหมาะสมขาดทักษะการสอน 3) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน อาจารย์ขาดความชำนาญและขาดประสบการณ์ด้านหลักสูตรและการประเมินผล หลักสูตรไม่ได้รับการประเมินเพื่อพัฒนาอย่างเหมาะสม หลักสูตรไม่ได้ระบุนกรอบแนวคิดทางการพยาบาล การจัดลำดับการเรียนรู้ในการปฏิบัติการพยาบาลไม่ชัดเจน

การจัดการเรียนการสอนยังไม่มีเกณฑ์มาตรฐานในการวัดประเมินร่วมกัน 4) ด้านนักศึกษา คุณภาพนักศึกษา บางสถาบัน ยังต้องพัฒนาอยู่ คุณภาพบัณฑิตรุ่นใหม่ขาดประสบการณ์และความชำนาญในการปฏิบัติจริง (Peachthaipong, 2012; Ananchavanich, 2008; Sathitwittayanan, 2009) นอกจากนี้ จากการรายงาน การรับรองสถาบันการศึกษาทางการพยาบาล มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 8 แห่ง ในปีการศึกษา 2561 พบว่า ส่วนใหญ่ผ่านการรับรองสถาบันจากสภาการพยาบาลเพียง 1-2 ปีการศึกษาเท่านั้น ร้อยละ 62.5 (จากสูงสุด 5 ปี) ซึ่งยังถือว่าน้อยเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม จำนวน 28 สถาบัน รวมถึงผลการสอบวัดความรู้เพื่อขอขึ้น ทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ของเครือข่ายคณะ พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า มีหลายสถาบันที่สอบผ่านเกณฑ์ไม่ถึงร้อยละ 50 ของการสอบ ในรอบแรก (Thailand Nursing and Midwifery Council, 2018)

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด จะเห็นได้ว่ามีความเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของ สถาบันอุดมศึกษาทางการพยาบาล ซึ่งจากความสำคัญในการจัดการศึกษาในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงทำให้ เห็นว่าการบริหารการศึกษาในปัจจุบันจำเป็นต้องบริหารแบบมุ่งเน้นความเป็นเลิศ ดังนั้นคณะพยาบาลศาสตร์ เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนางานวิชาการเพื่อมุ่งพัฒนาสมรรถนะ ขององค์กรสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาและสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของคณะ พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของ สถาบันอุดมศึกษาทางการพยาบาล เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของ คณะพยาบาล ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. เพื่อประเมินรูปแบบบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพมีการดำเนินการวิจัย 3 ระยะ ตามวัตถุประสงค์ การวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการคณะพยาบาล ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประชากร คือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรของ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 8 แห่ง 250 คน จากนั้นผู้วิจัยได้ใช้ วิธีการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, and Morgan, 1970) ได้ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 152 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ตามเกณฑ์คุณสมบัติ ที่กำหนด ได้แก่ เป็นผู้รับผิดชอบหลักสูตร และคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม

ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ ฯ มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยเป็นการตอบสนองรายการคู่ (Dual response) คือ สภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบัน และสภาพที่ควรจะเป็น/สภาพที่คาดหวัง จำนวนทั้งหมด 74 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ .96 และ .97 ตามลำดับ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบ จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูลสภาพเป็นอยู่/สภาพปัจจุบัน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลโดยนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด รวมถึงการหาความต้องการจำเป็นโดยคำนวณค่า modified priority needs index ($PNI_{modified}$) (Wongwanit, 2007) เพื่อระบุความต้องการจำเป็น (needs identification) ของการบริหารงานวิชาการ คณะพยาบาลศาสตร์ ในแต่ละด้าน โดยใช้สูตร $PNI_{modified} = (I-D)/D$ เมื่อ I แทน สภาพที่คาดหวัง; D แทน สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน; ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงค่าที่ระบุระดับความต้องการจำเป็นด้วยค่า $PNI_{modified}$ เป็นรายชื่อโดยชื่อที่มีค่า $PNI_{modified}$ มาก แสดงว่า มีความต้องการจำเป็นในระดับมากกว่าชื่อที่มีค่า $PNI_{modified}$ น้อย ความต้องการจำเป็นที่มีค่า $PNI_{modified}$ มาก จึงควรให้ความสำคัญนำมาปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนา ก่อน

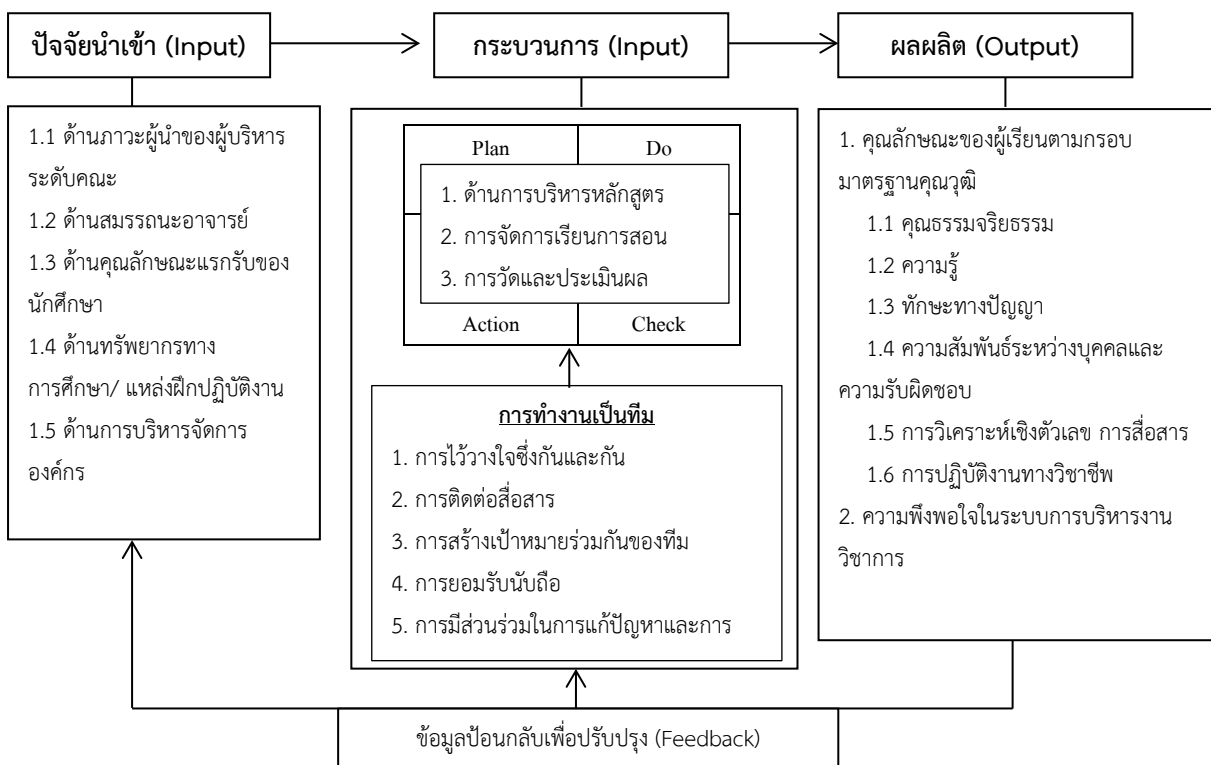
ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยดำเนินการ ดังนี้ 1) ศึกษาคุณงานการบริหารงานวิชาการ ของคณะพยาบาลศาสตร์ ในประเทศไทย ที่มีแนวปฏิบัติที่ดี 3 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลแต่ละแห่งเป็นคณะผู้บริหาร ประกอบด้วย คณบดี รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร 5 สาขาหลัก ทั้งหมดสถาบันละ 7 คน รวมเป็น 21 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้างที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา กลุ่ม 2) นำประเด็นจากการศึกษาในระยะที่ 1 การศึกษาคู่มือ และการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการมาหลอมรวมเป็นร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการฯ รวมถึงร่างคู่มือการใช้รูปแบบ และ 3) ตรวจสอบร่างรูปแบบและคู่มือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามปลายเปิด สอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบตามองค์ประกอบของร่างรูปแบบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยการหลอมรวมประเด็น ข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสมแบบปลายเปิดจากผู้เชี่ยวชาญตามประเด็นขององค์ประกอบของร่างรูปแบบ

ระยะที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มเป้าหมายได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในระดับอุดมศึกษา และผู้บริหารจากคณะพยาบาลศาสตร์ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำเอกสารรูปแบบ คู่มือการใช้รูปแบบ และแบบประเมินไปมอบให้ผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลโดยนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.78) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้ามีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.70) ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.96 และ $\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏควรได้รับการพัฒนาเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านกระบวนการ (PNI_{modified} = 0.48) ด้านผลผลิต (PNI_{modified} = 0.46) และด้านปัจจัยนำเข้า (PNI_{modified} = 0.27) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย 1. ปัจจัยนำเข้า มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับคณะ (2) สมรรถนะอาจารย์ (3) คุณลักษณะแรกรับของนักศึกษา (4) ทรัพยากรทางการศึกษา/แหล่งฝึกปฏิบัติงาน และ (5) การบริหารจัดการองค์กร 2. ด้านกระบวนการ มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การบริหารหลักสูตร (2) การจัดการเรียนการสอน (3) การวัดและประเมินผล ซึ่งมีกลไกขับเคลื่อนประกอบด้วยวงจรควบคุมคุณภาพ PDCA และการทำงานเป็นทีม ซึ่งประกอบด้วย (1) การไว้วางใจซึ่งกันและกัน (2) การติดต่อสื่อสาร (3) การสร้างเป้าหมายร่วมกันของทีม (4) การยอมรับนับถือ (5) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ 3. ผลผลิต มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) คุณลักษณะของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (2) คุณภาพบัณฑิต และ (3) ความพึงพอใจในระบบการบริหารงานวิชาการ สรุปได้ตามแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารงานวิชาการคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการ มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D = 0.57) ส่วนความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D = 0.59) เมื่อพิจารณาด้านความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28, 4.27 และ 4.42 ตามลำดับ และผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือบริหารจัดการตามรูปแบบพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D = 0.57)

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามลำดับวัตถุประสงค์ ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า สภาพการดำเนินการและความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = .78) จากข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากผู้บริหารหลายสถาบันให้ความเห็นว่าสอดคล้องกันว่า บริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นสถาบัน อุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และเป็นสถาบันการศึกษาที่เน้นการผลิตและพัฒนาครู ทำให้การจัดสรรงบประมาณ จากมหาวิทยาลัยในการบริหารจัดการของคณะพยาบาลศาสตร์ ยังอาจไม่เหมาะสมเท่าที่ควรสำหรับการจัดทรัพยากรสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่ทันสมัยเทียบเท่ากับมหาวิทยาลัยใหญ่ ๆ ที่มีการจัดการเรียนการสอน ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ รวมถึงแรงจูงใจจากการสรรหาคณาครที่มีคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญด้านการบริหารและการสอนยังน้อย ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ถือได้ว่าเป็นปัจจัยนำเข้าที่ช่วยขับเคลื่อนการบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของ Khongsri and Bume (2016) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ พบว่า ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ สื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ความพร้อมของอาคารสถานที่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารวิชาการโดยมีอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 66.70 จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ทีมบริหารของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ บางสถาบันยังขาดประสบการณ์ในการทำงานและการบริหารงานองค์กร จากข้อมูลพื้นฐาน พบว่า อาจารย์พยาบาลส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 63.50 ปริญญาเอก ร้อยละ 36.50 บางสถาบันยังไม่มีอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ รวมถึงคนบติหรือรองคณบดียังไม่มีประสบการณ์ในตำแหน่งดังกล่าวมาก่อนเนื่องจากเป็นสถาบันใหม่ จากเหตุผลดังกล่าวอาจเป็นปัจจัยที่ทำให้สภาพการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของ Somdee (2016) ที่พบว่า ปัจจัยด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ และด้านบริหาร เป็นตัวพยากรณ์ประสิทธิภาพของงานวิชาการร้อยละ 78.24 ส่วนความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ควรได้รับการพัฒนาเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านปัจจัยนำเข้า ตามลำดับ อธิบายได้ว่า ปัจจัยด้านกระบวนการ (Process) ถือเป็นหัวใจ

สำคัญของงานวิชาการ ซึ่งประกอบไปด้วย การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล เมื่อเรียงลำดับความต้องการจำเป็นที่ควรได้รับการแก้ไขเร่งด่วนที่สุด ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารหลักสูตร ตามลำดับ ทั้งนี้การวัดและประเมินผลเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ เนื่องจาก เป็นการประเมินผลลัพธ์ที่สะท้อนถึงการดำเนินการของระบบ ผู้สอนต้องวัดและประเมินผลทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ กระบวนการทักษะ เจตคติคุณธรรม และจริยธรรม มีการวางแผนและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย มีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการนำผลจากการวัดประเมินมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน (Koonkaew, 2003) ซึ่งจากกิจกรรมดังกล่าว บางสถาบันโดยเฉพาะสถาบันทางการแพทย์ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ยังขาดประสบการณ์และยังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานวัดและประเมินผลโดยตรง ทำให้มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาลำดับแรก สอดคล้องกับการศึกษาของ Sorananda (2013) ที่ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ โดยพบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ความสำคัญของสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการพบว่า มีลำดับความสำคัญที่ต้องพัฒนาเป็นลำดับแรก ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน มีความต้องการจำเป็นรองลงมา เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนเป็นขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปแปลงสู่การปฏิบัติ โดยการจัดปัจจัยต่างๆ ภายในสถาบันการศึกษาให้เอื้อต่อการนำหลักสูตรไปใช้และการดำเนินการสอนของอาจารย์ ซึ่งเป็นกิจกรรม ที่มีความสำคัญและเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาในทุกๆ หลักสูตรอยู่แล้วซึ่งทุกสถาบันได้มีการดำเนินกิจกรรมไว้เกือบครอบคลุม ทำให้มีความต้องการจำเป็นในการแก้ไขเป็นลำดับรองลงมา

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสดร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพบว่า รูปแบบมีแนวทางการนำเสนอ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) บทนำ ประกอบด้วยหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ขอบเขตการบริหารจัดการ นิยามศัพท์เฉพาะ 2) บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ประกอบด้วย โครงสร้างการบริหารจัดการ หน้าที่ความรับผิดชอบของการปฏิบัติงาน หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง 3) หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการ ประกอบด้วย กระบวนการบริหารงานวิชาการ การทำงานเป็นทีม ในสถานศึกษา 4) การจัดการและนำรูปแบบไปใช้ ประกอบด้วย ขั้นตอนเตรียมความพร้อม ขั้นตอนนำรูปแบบไปใช้ องค์ประกอบและตัวชี้วัดการบริหารงานวิชาการ และ 5) การประเมินผลและเงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย การประเมินผล เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งเป็นร่างรูปแบบที่ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก 23 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1) องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย 2) องค์ประกอบด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย 3) องค์ประกอบด้านผลผลิต (Output) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย 4) องค์ประกอบด้านข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย 5) วงจรควบคุมคุณภาพ (Deming cycle) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) การปรับปรุง (Act) 6) การทำงานเป็นทีมประกอบด้วย 5 องค์ประกอบย่อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kosiyanan (2011) ที่ศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่มีประสิทธิผล

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่มีประสิทธิผล 3 องค์ประกอบหลัก 12 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ (1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย คุณลักษณะผู้บริหาร นโยบายการดำเนินงาน ทรัพยากรบุคคล และสภาพแวดล้อม (2) กระบวนการ (Process) ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมวัฒนธรรมองค์กร การจูงใจบุคลากร และการติดตามประเมินผล และ (3) ผลผลิต (Output) คือ คุณภาพบัณฑิต จรรยาบรรณวิชาชีพ อาจารย์และบุคลากรมืออาชีพ และการบริการวิชาการ จากการศึกษาของ Preeyavongsakul (2008) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยพยาบาล ในสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข พบว่า บทบาทในการปฏิบัติหน้าที่บริหารงานวิชาการของผู้บริหารและอาจารย์ในภาพรวมที่จำเป็นที่สุดคือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาอาจารย์การวิจัยและผลิตผลงานทางวิชาการ ด้านการบริหารการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล ส่วนบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร ในการบริหารงานวิชาการที่สำคัญที่สุดคือ การกำหนดนโยบาย การกำกับควบคุมการพัฒนาและรักษามาตรฐานคุณภาพบัณฑิต เป็นต้น ดังนั้นในหลักการบริหารงานต่างต้องอาศัยระบบและกลไกเข้ามาขับเคลื่อนให้งานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งระบบ หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้ได้ผลออกมาตามที่ต้องการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานจะต้องปรากฏให้ทราบโดยทั่วกันไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือโดยวิธีการอื่นๆ องค์ประกอบของระบบประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลป้อนกลับ ซึ่งมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ส่วนกลไก หมายถึง สิ่งที่ทำให้ระบบมีการขับเคลื่อนหรือดำเนินอยู่ได้ โดยมีการจัดสรรทรัพยากร มีการจัดองค์การหน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลเป็นผู้ดำเนินงาน (Office of the Higher Education Commission, 2014) ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้กลไกที่ใช้ขับเคลื่อนระบบ ผู้วิจัยใช้แนวคิดวงจรควบคุมคุณภาพ (Deming, 1982) มาใช้ในการบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุง (Act) นอกจากนี้การทำงานเป็นทีม ถือเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยให้งานเกิดคุณภาพ บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งนี้ลักษณะที่สำคัญของการทำงานเป็นทีมในองค์กรต่างๆ เกิดจากกลุ่มบุคคลที่เข้ามาารวมกันและมีกิจกรรมร่วมกัน เพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่ได้รับมอบหมาย (Guzzo, and Dickson, 1996) นอกจากนี้ ทีมงานยังเป็นที่รวมของความคิดประสบการณ์ ทักษะและความสามารถที่หลากหลายของบุคคล ซึ่งหากนำมาประมวลเข้าด้วยกันอย่างมีระบบ ทำให้เกิดเป็นทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ย่อมเป็นการเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานที่แท้จริง การทำงานเป็นทีมยังช่วยสร้างความเข้าใจกัน สร้างความสามัคคีรักใคร่ปรองดองมีไมตรีจิตต่อกันในหน่วยงาน ซึ่งช่วยให้เกิดความสุขจากการทำงานและงานก้าวหน้า ก่อให้เกิดผลสำเร็จของงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ทั้งสองปัจจัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อน สอดคล้องกับการศึกษาของ Boonwong, Sringan and Chutopama (2014) ที่ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษามี 4 องค์ประกอบ คือ ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการทำงานเป็นทีม และผลการใช้รูปแบบ พบว่าผลการประเมินหลังใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ประเมินรูปแบบบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการฯ มีความสอดคล้อง เหมาะสม อยู่ระดับมากที่สุด และผลการประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือบริหารจัดการตามรูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้ผ่านกระบวนการสร้างและพัฒนาตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยมีการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี การสัมภาษณ์ ข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และการประเมินสภาพการดำเนินงานและความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการ รวมถึงการศึกษาดูงานของสถาบันการศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อนำมาจัดทำเป็นร่างรูปแบบ และยังผ่านกระบวนการประเมินโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขจนได้รูปแบบที่มีความถูกต้องเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง นอกจากนี้แล้วผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินความสอดคล้องของกระบวนการพัฒนาและกิจกรรมการดำเนินงานของรูปแบบ และการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ของรูปแบบ ทำให้สามารถตัดสินใจที่จะประเมินออกมาได้ว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการ ฯ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมา นั้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Songprasert (2018) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีม ในสถานศึกษา การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา จากการทดลองยืนยันรูปแบบที่พัฒนาขึ้นว่ามีความเป็นไปได้และเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ Boonwong et al. (2014) ที่วิเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา โดยสมการโครงสร้าง (Structural equation modeling) พบว่า องค์ประกอบด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย การวางแผนงานวิชาการ (Plan) การนำแผนไปปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และประเมินผลงานวิชาการและการปรับปรุงงานวิชาการ (Act) มีรูปแบบที่ความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้ ทั้ง 4 ตัว เป็นองค์ประกอบของปัจจัยแฝงด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ส่วนองค์ประกอบด้านการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา พบว่ารูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการวิเคราะห์ตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

สรุป

ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาสรุปเป็นองค์ความรู้ ดังนี้ รูปแบบการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) มีกลไกขับเคลื่อนประกอบด้วย วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA และการทำงานเป็นทีม โดยมีเงื่อนไขความสำเร็จประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับคณะ ในสร้างแรงจูงใจ ความรักและศรัทธา 2) สมรรถนะอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์ 3) คุณลักษณะแรกรับของนักศึกษา ที่มีความพร้อมทั้งด้านความรู้

มีคุณธรรมจริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล 4) ทรัพยากรทางการศึกษา/แหล่งฝึกปฏิบัติงานที่เพียงพอ เหมาะสม เป็นไปตามเกณฑ์ 5) การบริหารจัดการองค์กร นโยบาย การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย 6) การดำเนินการตามวงจรบริหารคุณภาพ ในทุกๆ ขั้นตอน มีการให้ข้อมูลป้อนกลับเป็นระยะ และต้องมีการควบคุมติดตามอย่างต่อเนื่องภายใต้การมีส่วนร่วมของทีมข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการที่ต้องได้รับการพัฒนาลำดับแรกคือด้านกระบวนการ ซึ่งประกอบด้วย การบริการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล ดังนั้นสถาบันควรมีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอเหมาะสมต่อการบริหารจัดการในคณะ สรรหาทีมบริหารที่มีประสบการณ์เพื่อมาวางระบบการบริหารวิชาการให้เข้มแข็ง รวมถึงการนำวงจรคุณภาพ PDCA ร่วมกับกระบวนการทำงานเป็นทีมมาใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนกระบวนการให้ดำเนินการบรรลุตามเป้าหมาย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 รูปแบบการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ส่วนผลผลิต (Output) โดยมีกลไกขับเคลื่อนประกอบด้วย วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA และการทำงานเป็นทีม ดังนั้น เครือข่ายสถาบันการศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยราชภัฏ ควรมีการส่งเสริมการนำรูปแบบไปใช้ โดยควรดำเนินการตามกรอบวงจรคุณภาพ PDCA และส่งเสริมให้มีการบูรณาการการมีส่วนร่วม และการทำงานเป็นทีมในทุกขั้นตอนทุกงานจะทำให้เกิดผลของการนำรูปแบบไปใช้ได้เหมาะสม เป็นประโยชน์และเกิดประสิทธิผลของงานได้จริง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการ มีความเหมาะสมมากที่สุด ส่วนความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารควรวางระบบการบริหารงานวิชาการให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม รวมถึงสนับสนุนการสร้างทีมบริหารงานวิชาการในหน่วยงานที่เข้มแข็ง รวมถึงการสร้างความร่วมมือทางวิชาการของเครือข่ายสถาบันการศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งทางวิชาการ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 ควรศึกษาประสิทธิผลของการนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการฯ ไปใช้ในเครือข่ายสถาบันการศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยราชภัฏ รวมถึงควรมีการศึกษาการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของคณะพยาบาลศาสตร์ เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏต่อไป

References

- Ananchavanich, P. (2009). *A study of state and problems of the academic administration in nursing colleges, under the jurisdiction of Praboromrajchanok Institute, Ministry of Public Health*. (Master's Thesis). Graduate School: Chulalongkorn University. Bangkok.
- Boonwong, C., Sri-ngan, K., & Chutopama, M. (2014). The Development of Effective Academic Administration Model through Leadership and Teamwork Approach Office of Secondary Education Service Area in the Northeastern Region. *RMU.J. (Humanities and Social Sciences)*, 8(3), 185-194.
- Guzzo, R.A., & Dickson, M.W. (1996). Teams in Organizations: Recent Research on Performance and Effectiveness. *Annual Review of Psychology*, 47, 307-338
- Deming, W.E. (1982). *Quality, Productivity and Competitive Position*. Cambridge: Center for Advance Engineering, Massachusetts Institute of Technology.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2005). *Educational Administration Theory*. New York: Mc Graw Hill.
- Khunthar, A. (2014). The Impacts and Solutions to Nursing Workforce Shortage in Thailand. *Journal of Nursing Science*, 32(1), 81-90
- Khongsri, K., & Bumeer, C. (2016). *Factors Affecting the Academic Administration of Large Schools*. International conference interdisciplinary research for local development sustainability.
- Koonkaew, A. (2003). *Educational Measurement and Evaluation*. Phetchabun: Phetchabun Rajabhat University.
- Kosiyanan, P. (2011). An Effective Administrative Development Model of Nursing College under the Ministry of Public Health. *EAU Heritage Journal*, 178-190.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Lunenburg, F. C., & Ornstein, A. C. (2004). *Educational administration: Concept and practices* (4th ed.). USA: Wadsworth Thomson Learning.
- MGR Online. (2018). *Guaranteed quality of Suan Dusit graduates Public-private hospital. Book yourself since it's not over yet*. Retrieved January 23, 2018, from <http://www.unigang.com/Article/40302>
- Office of the Council of State. (2004). *Rajabhat University Act B.E. 2547*. Bangkok: Office of the Council of State.
- Office of the Higher Education Commission. (2014). *Internal Quality Assurance Manual Higher Education Level 2014*. (3rd ed.). Bangkok: Pappim.

- Peatchthaipong, N. (2012). *State, Problems and Suggestion for Development of Academic Administration in Southern Boromarajonani Nursing Colleges under the Ministry of Public Health*. (Master's Thesis). Graduate School: Prince of Songkla University. Songkla.
- Preeyavongsakul, W. (2008). The development model of academic administration in colleges of nursing under Praboromarajchanok Institute, Ministry of Public Health. *Journal of Nursing and Education*, 1(2), 82-98.
- Sathitwittayanan, S. (2009). *A development of an instructional self-evaluation model of instructors in nursing institutions*. (Doctoral Dissertation). Srinakharinwirot University. Bangkok.
- Songprasert, P. (2018). The Development of Academic Administrative Model by Teamwork in Basic Educational Schools. *Journal of Education Naresuan University*. 10(2), 49-64.
- Sorananda, P. (2013). *Development of academic administration model in rajamangala university of technology suvarnabhumi*. (Doctoral Dissertation). Kingmongkut's Institute of Technology Ladkrabang. Bangkok.
- Sorndee, R. (2016). *The affecting on administrative factor to school academic efficiency under chaiyaphum provincial administrative organization*. (Master's Thesis). Graduate School: Burapha University. Chonburi.
- Thailand Nursing and Midwifery Council. (2018). *Name of nursing educational institution has been accredited by the Thailand nursing and midwifery council*. Retrieved January 23, 2018, from <http://www.tnmc.or.th/content/content-448.html>
- Wong-anutararoj, P. (2010). *Academic Administration*. Bangkok: Bangkok Supplementary Media Center.
- Wongwanit, S. (2007). *Needs assessment research*. Bangkok: Chulalongkorn University.